

Advies aan de Vlaamse Gemeenschap inzake de verwerking volgens het ESR van een (O)EPC-contract

Het Vlaams Energiebedrijf (VEB), een instelling die deel uitmaakt van de Vlaamse Gemeenschap heeft op 13 december 2019 het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) om advies gevraagd over de verwerking volgens het ESR van een standaardversie van een Onderhoud en Energieprestatiecontract ((O)EPC¹). Momenteel doet het VEB al EPC-aanbestedingen voor cultuur- en jeugdaccommodaties van de Vlaamse Gemeenschap² met energiedienstenbedrijven (ESCO's), waarbij de investeringen in de gebouwen op de balans van de eigenaar geregistreerd worden.

Het VEB verwacht in de toekomst veel vraag naar aanbestedingen van EPC-contracten waarbij het doel is een deel van de investeringen op de balans van de ESCO te registreren. Daardoor zouden deze investeringen geen directe impact hebben op het vorderingensaldo en de schuld van de overheid.

De aanvragen voor EPC-contracten die het VEB krijgt, zijn zeer divers zowel in materie als in loop/terugverdiendtijd. Om te faciliteren dat een deel van de investeringen niet als overheidsinvesteringen wordt aangerekend, wil het VEB hun standaard EPC-contract opsplitsen in drie verschillende luiken:

- Een luik met energie gerelateerde investeringen (inclusief onderhoud) die op de balans van de ESCO worden geregistreerd. Dit is het zogenaamde 'ESR neutrale' luik.
- Een luik met alle 'andere elementen', andere, vaak energie gerelateerde investeringen die op de balans van de overheid zullen worden geregistreerd.
- Een luik met de onderhoudscontracten op deze 'andere elementen' (operationele uitgave).

Aan het INR wordt gevraagd of ze kan bevestigen dat het 'ESR neutrale' luik van het contract inderdaad niet op de balans van de overheid dient te worden geregistreerd.

Daarnaast worden door het VEB drie bijkomende vragen gesteld:

1. Dienen de 'andere elementen', die geen deel uitmaken van het 'ESR neutrale' luik vermeld te worden in dit deel van het contract?
2. Mogen vermeden onderhoudskosten meegenomen worden in de kostenbesparing van de overheid?
3. Dienen financieringsovereenkomsten, meer bepaald een eventuele verkoop van de schuldvorderingen tussen de ESCO en een bank, opgenomen te worden in het contract?

---

¹ Vlaanderen spreekt courant over Onderhoud en Energieprestatiecontracten, OEPC, maar Eurostat gebruikt de terminologie Energy Performance Contract (EPC). Beide termen beschrijven hetzelfde type van contract. Om verwarring te vermijden, wordt in de rest van het advies de afkorting EPC gebruikt.

² De aanbestedingen gebeuren door het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) dat als bouwheer en opdrachtgever optreedt voor diverse Vlaamse Instellingen in de culturele sector.

Advies van het INR

Dit advies is gebaseerd op het ESR 2010, de Guidance Note "Recording of energy performance contracts (EPCs) in government accounts (Eurostat, 2017)" en de "Guide to the statistical Treatment of EPCs" (EPC-Gids, Eurostat & EIB, 2018).

Het advies van het INR is gebaseerd op het voorgelegde standaardcontract en bijhorend voorbeeld. De hierna volgende analyse betreft uitsluitend het eerste deel van de contract ('ESR neutrale' luik). Het INR bevestigt dat het tweede deel van het contract de 'andere elementen' inderdaad als activa op de balans van de overheid moeten worden opgenomen. Het derde deel van het contract voor het operationele onderhoud dient te worden aangerekend op het ogenblik dat de dienst wordt geleverd.

De Guidance Note en de EPC-gids stellen dat als de ESCO blootgesteld wordt aan de meerderheid van de risico's en de potentiële opbrengsten van een aantal specifieke energie gerelateerde investeringen aan overheidsgebouwen deze niet als overheidsactiva dienen te worden beschouwd, maar als activa van de ESCO. Daardoor hebben deze investeringen geen invloed op het overheidssaldo en de schuld op het ogenblik dat de investeringen plaatsvinden³.

De globale contractvoorwaarden -die ook betrekking hebben op het eerste gedeelte ('ESR neutrale' luik)- van het voorgestelde standaard EPC-contract (o.a. controle, looptijd, garanties, aansprakelijkheid) zijn dusdanig geformuleerd dat ze, volgens de EPC-Gids, geen invloed hebben op de ESR verwerking van het contract.

Omdat het gaat om een standaardcontract kan het INR een aantal elementen die een invloed zouden kunnen hebben op de ESR verwerking, zoals de identiteit van de private partner (de ESCO), het vergoedingsluik,... niet volledig analyseren⁴.

Het INR heeft enkele clausules geïdentificeerd die een invloed kunnen hebben op de ESR verwerking, zoals de bepaling van de energiebesparing en de hoogte van de vergoedingen, maar kan op basis van de voorgelegde informatie geen eenduidige uitspraak doen over wat de uiteindelijke verwerking volgens het ESR van het 'ESR neutrale' luik van het standaard EPC-contract zal zijn. De afbakening van de investeringen en de impact van deze investeringen op de gerealiseerde energiewinsten zijn momenteel onvoldoende duidelijk.⁵ Het INR dient te kunnen verifiëren dat voor de bepaling van de energiebesparing geen besparingen worden meegenomen die komen uit de investeringen in de "andere elementen".

---

³ In de veronderstelling dat de ESCO zelf geen deel uitmaakt van de overheidssector.

⁴ In de adviesaanvraag is evenwel aangegeven dat de ESCO steeds een private partner zou zijn.

⁵ Het VEB heeft aangegeven de investeringen te gaan opsplitsen per energievector. Dit zou de afbakening en bijgaande analyse vergemakkelijken.

Als antwoord op de bijkomende vragen:

1. Dienen de 'andere elementen', die geen deel uitmaken van het ESR neutraal contract vermeld te worden in dit deel van het contract?

Het feit dat de 'andere elementen' die worden beschouwd als overheidsactiva al dan niet in het EPC-luik worden opgenomen of uitsluitend in de andere delen van het contract, is op zich voor het INR niet bepalend voor de ESR verwerking. Het eventuele effect van deze 'andere elementen' op de algemene energiebesparing mag echter niet meegenomen worden bij de berekeningen in het 'ESR neutraal' luik van het contract.

2. Mogen vermeden onderhoudskosten meegenomen worden in de kostenbesparing van de overheid?

De EPC-gids bevat een paragraaf (thema 4, punt 4.1, p.50) die stelt dat indien vermeden operationele of onderhoudskosten worden opgenomen in de berekening van de uitgespaarde (energie)kosten, de investeringen op de balans van de opdrachtgever (overheid) komen.

3. Dienen financieringsovereenkomsten, meer bepaald een eventuele verkoop van de schuldvorderingen tussen de ESCO en een bank opgenomen te worden in het EPC-contract?

In principe hebben financieringsovereenkomsten geen invloed op de ESR verwerking van een EPC-contract (EPC-gids, thema 14), dus dienen zij niet vermeld te worden. Een verkoop van de schuldvordering -factoring- wordt echter afzonderlijk behandeld in de gids (thema 14, punt 14.9 p.132). Een dergelijke verkoop heeft geen invloed op de ESR verwerking als er niets veranderd aan de betalingscondities, -verplichtingen of risico's van de overheid. Indien wel, zorgt de factoring ervoor dat het EPC-contract op de balans komt bij de opdrachtgever.

Dit advies is gebaseerd op de momenteel beschikbare informatie. De uiteindelijke analyse van het INR zal gebeuren op basis van de definitieve contracten.

28.05.2020